

Klasa: 022-03/13-01/32

Urbroj: 50301-04/12-13-2

Zagreb, 21. veljače 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Miranda Mrića, dr. med., ministra rada i mirovinskoga sustava, Božidara Štubelja, zamjenika ministra rada i mirovinskoga sustava, te Mirjanu Rađenović, pomoćnicu ministra rada i mirovinskoga sustava.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBI EUROPSKE UNIJE
O KOORDINACIJI SUSTAVA SOCIJALNE SIGURNOSTI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBI EUROPSKE UNIJE O KOORDINACIJI SUSTAVA SOCIJALNE SIGURNOSTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4., a u vezi s člankom 141. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji određeno je da Republike Hrvatska postaje članicom Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, te time i strankom Ugovora o Europskoj uniji, Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, kako su izmijenjeni ili dopunjeni. Uvjeti primanja u članstvo Republike Hrvatske u Europsku uniju s jedne strane i prilagodbe navedenih ugovora o primanju u članstvo Republike Hrvatske u Europsku uniju s druge, utvrđeni su posebnim aktom u prilogu Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji i njegov su sastavni dio.

Ugovorom o funkcioniranju Europske unije uređena je podijeljena nadležnost Unije i država članica u području socijalne politike za aspekte utvrđene tim Ugovorom. U Ugovoru, Glavi IV. Sloboda kretanja osoba, kapitala i usluga, Poglavlju I. Radnici, odredbom članka 48. uređuje se način funkcioniranja i nadležnosti Europskoga parlamenta i Vijeća da u skladu s redovitim zakonodavnim postupkom usvajaju mjere u području socijalne sigurnosti nužne za omogućavanje slobode kretanja radnika i u tu svrhu uspostavljaju sustav kojim se zaposlenim i samozaposlenim radnicima migrantima i njihovim uzdržavanim članovima jamče prava iz sustava socijalne sigurnosti. Slijedom toga, pravna osnova za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti je odredba članka 48. Ugovora o funkcioniranju Europske unije koja propisuje potrebu usvajanja mjera na području socijalne sigurnosti radi omogućavanja slobode kretanja radnika. Područje koordinacije socijalne sigurnosti na razini Europske unije uređeno je uredbama kao sekundarnim izvorom prava Europske unije, koje će s danom pristupanja biti izravno primjenjive u Republici Hrvatskoj. Ovaj zakonski prijedlog predstavlja mehanizam za njihovu provedbu.

Na području koordinacije sustava socijalne sigurnosti primjenjuju se sljedeće uredbe:

- *Uredba (EZ) broj 883/2004* Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. godine o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, izmijenjena Uredbom (EZ) broj 988/2009 Europskoga parlamenta od 16. rujna 2009. godine o izmjenama Uredbe (EZ) broj 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, a obje se primjenjuju od 1. svibnja 2010. godine,

- *Uredba (EZ) broj 987/2009* Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. godine kojom se utvrđuje postupak provedbe Uredbe (EZ) broj 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, a koja se primjenjuje također od 1. svibnja 2010. godine,
- *Uredba (EU) broj 1231/2010* Europskoga parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. godine, o proširenju primjene Uredbe (EZ) broj 883/2004 i Uredbe (EZ) broj 987/2009 na državljane trećih zemalja koji tim uredbama još nisu obuhvaćeni isključivo na temelju svojeg državljanstva, a primjenjuje se od 1. siječnja 2011. godine,
- *Uredba (EU) broj 1244/2010* Europskoga parlamenta i Vijeća, od 9. prosinca 2010. godine, o izmjenama i dopunama Uredbe (EZ) broj 883/2004, Europskoga parlamenta i Vijeća o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i Uredbe (EZ) broj 987/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) broj 883/2004, a primjenjuje se od 12. siječnja 2011. godine,
- *Uredba (EU) broj 465/2012* Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. godine koja mijenja Uredbu 883/04 i Uredbu 987/09, a primjenjuje se od 28. lipnja 2012. godine.

Spomenute uredbe, uz izuzeće Uredbe (EU) broj 1231/2010, odnose se, osim na države članice Europske unije i na države Europskog gospodarskog prostora i Švicarsku. Uredbama se uređuju načela koordinacije sustava socijalne sigurnosti, materijalno-pravni te osobni i teritorijalni obuhvat, način određivanja zakonodavstva koje će se primjenjivati u svakom pojedinom slučaju, kao i način komunikacije među nadležnim tijelima, nadležnim ustanovama i tijelima za vezu država članica, koji bi trebao biti isključivo elektroničkim putem, nakon što budu izvršene sve pripreme za uspostavu sustava elektroničke razmjene podataka. Također se određuju tijela koja su zadužena za koordinaciju unutar Europske komisije u radu kojih sudjeluju države članice.

Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim zakonom

Osnovna pitanja koja se uređuju ovim zakonom su sljedeća:

- uspostavlja se institucionalna struktura za primjenu uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, odnosno određuju se nadležna tijela za sva područja socijalne sigurnosti na koja se odnose uredbe za koordinaciju, kao i nadležne ustanove i tijela za vezu, uključujući i nadležnost porezne uprave u slučaju povrata doprinosa za obvezna osiguranja;
- određuje se ustanova nadležna za obavljanje poslova tzv. pristupne točke (*EU Access Point*) za elektroničku razmjenu podataka u sustavu socijalne sigurnosti u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 20. siječnja 2011. godine;
- određuje se ustanova nadležna za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje te se uređuje postupak odlučivanja u tom području;
- određuju se nadležna tijela za koordinaciju prema uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, te se propisuje način međusobne suradnje nadležnih tijela i nadležnih ustanova u području koordinacije sustava socijalne sigurnosti;
- određuju se nadležna tijela za sudjelovanje u radnim tijelima Europske komisije;
- određuje se način sudjelovanja tijela za vezu u radnim tijelima Europske komisije;

- propisuje se obveza izrade mišljenja i očitovanja za potrebe sudjelovanja na sastancima Administrativne komisije, te Revizijskog odbora, kao i njihovih radnih tijela;
- određuju se nadležna tijela zadužena za izradu prijedloga očitovanja o davanjima prema odredbama uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti;
- osniva se Stalna međuresorna radna skupina za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, kao osnovni oblik suradnje u području koordinacije sustava socijalne sigurnosti i propisuje njezin djelokrug.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

S obzirom da se radi o provedbi uredbi, koje se danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji izravno primjenjuju, potrebno je osigurati odgovarajuće institucionalne strukture i administrativne kapacitete za provedbu uredbi. Također će donošenje ovoga zakona doprinijeti realizaciji nacionalnih interesa Republike Hrvatske u okviru članstva u Europskoj uniji putem uspostavljanja postupaka na nacionalnoj razini u svrhu sudjelovanja predstavnika Republike Hrvatske u radnim tijelima Europske komisije u području koordinacije sustava socijalne sigurnosti.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člankom 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se da se ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga što se istim uređuje institucionalni okvir za provedbu uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, koje će se izravno primjenjivati od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBI EUROPSKE UNIJE O KOORDINACIJI SUSTAVA SOCIJALNE SIGURNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Svrha Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom utvrđuju nadležna tijela, nadležne ustanove i tijela za vezu, te zadaće nadležnih tijela, ustanova i tijela za vezu u provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.

(2) Ovim se Zakonom uređuje način sudjelovanja predstavnika hrvatskih nadležnih tijela i tijela za vezu u tijelima i stručnim odborima Europske komisije nadležnima za pitanja s područja koordinacije sustava socijalne sigurnosti.

(3) Ovim se Zakonom osniva Stalna međuresorna radna skupina za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti (u daljnjem tekstu: Međuresorna radna skupina) i uređuje njezin djelokrug.

Pojmovi

Članak 2.

(1) U smislu ovoga Zakona:

- a) "*Uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti*" (u daljnjem tekstu: uredbe EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti) znače sljedeće uredbe: Uredbu (EZ) broj 883/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. godine o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti; Uredbu (EZ) broj 987/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. godine, kojom se utvrđuje postupak provedbe Uredbe (EZ) broj 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti; Uredbu (EU) broj 1231/2010 Europskoga parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. godine o proširenju primjene Uredbe (EZ) broj 883/2004 i Uredbe (EZ) broj 987/2009 na državljane trećih zemalja koji tim uredbama još nisu obuhvaćeni isključivo na temelju svojeg državljanstva; Uredbu (EU) broj 1244/2010 Europskoga parlamenta i Vijeća od 9. prosinca 2010. godine, o izmjenama i dopunama Uredbe (EZ) broj 883/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i Uredbe (EZ) broj 987/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) broj 883/2004; Uredbu (EU) broj 465/2012 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. godine, koja mijenja Uredbu (EZ) broj 883/2004 i Uredbu (EZ) broj 987/2009, te sve uredbe kojima se navedene uredbe mijenjaju, dopunjuju ili kojima se njihova primjena proširuje.
- b) "*Osnovna uredba*" znači Uredbu (EZ) broj 883/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. godine o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, te sve uredbe kojima se navedena uredba mijenja ili dopunjuje.

- c) "*Provedbena uredba*" znači Uredbu (EZ) broj 987/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. godine, kojom se utvrđuje postupak provedbe Uredbe (EZ) broj 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, te sve uredbe kojima se navedena uredba mijenja ili dopunjuje
- d) "*Koordinacija sustava socijalne sigurnosti*" je skup pravnih propisa Europske unije prema kojima se usklađuje primjena nacionalnih zakonodavstava o socijalnoj sigurnosti dviju ili više država članica Europske unije na radnika, samostalnog djelatnika ili na radno neaktivnu osobu koja se kreće ili boravi na teritoriju više od jedne države članice Europske unije, uključujući i članove obitelji te osobe, a radi ostvarivanja prava na davanja iz sustava socijalne sigurnosti

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi iz uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.

II. NADLEŽNA TIJELA

Članak 3.

(1) Nadležna tijela su središnja tijela državne uprave u djelokrug kojih, u skladu s posebnim zakonom pripadaju grane socijalne sigurnosti iz odredbe članka 3. Osnovne uredbe.

(2) Nadležno tijelo za provedbu uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i ovoga Zakona za područje određivanja zakonodavstva koje se primjenjuje, područje mirovinskog osiguranja, što obuhvaća invalidska davanja, davanja za starost, davanja nadživjelim članovima obitelji i za područje prava po osnovi nezaposlenosti je ministarstvo nadležno za rad i mirovinski sustav. Ministarstvo ujedno obavlja poslove koordinatora za cjelokupno područje koordinacije sustava socijalne sigurnosti.

(3) Nadležno tijelo za provedbu uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i ovoga Zakona za područje obveznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite, što obuhvaća davanja za bolest, uključujući davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti je ministarstvo nadležno za zdravlje.

(4) Nadležno tijelo za provedbu uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i ovoga Zakona za područje obiteljskih davanja koja sukladno posebnom propisu pripadaju u nadležnost ministarstvo nadležnog za socijalnu politiku i mlade i davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo je ministarstvo nadležno za socijalnu politiku i mlade.

Članak 4.

(1) Ministarstvo nadležno za rad i mirovinski sustav u provedbi uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti obavlja sljedeće poslove:

1. prati provedbu i obavlja nadzor nad provedbom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti u području određivanja zakonodavstva koje se primjenjuje, području mirovinskog osiguranja i u području prava po osnovi nezaposlenosti;

2. sklapa dopunske sporazume s nadležnim tijelima drugih država članica za provedbu uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, odnosno daje ovlaštenje nadležnoj ustanovi za sklapanje takvog sporazuma u skladu s odredbom članka 16. stavka 1. Osnovne uredbe;
3. usuglašava stavove o nadležnoj državi osiguranja s nadležnim tijelima drugih država članica;
4. uspostavlja suradnju između nadležnih tijela i nadležnih ustanova u području socijalne sigurnosti;
5. izrađuje i koordinira pripremu očitovanja i mišljenja radi sudjelovanja u radu radnih tijela i stručnih odbora Europske komisije;
6. prati rad i obavlja nadzor nad radom pristupne točke za elektroničku razmjenu podataka u sustavu socijalne sigurnosti (*EU Access Point*);
7. imenuje kontakt osobe za elektroničku razmjenu podataka (EESSI SPOC, AP SPOC i ostale kontakt osobe) na prijedlog Središnjeg registra osiguranika;
8. daje logističku potporu i organizira rad Međuresorne radne skupine;
9. sudjeluje u radu Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti i Savjetodavnog odbora te stručnih odbora i radnih tijela;
10. prikuplja prijedloge nadležnih tijela za imenovanje predstavnika za Administrativnu komisiju za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti i Savjetodavni odbor, Revizijski odbor i Tehničku komisiju te radna tijela, iz redova nadležnih tijela i tijela za vezu.

(2) Ministar nadležan za rad i mirovinski sustav imenuje predložene predstavnike iz stavka 1. točke 10. ovoga članka.

Članak 5.

Ministarstvo nadležno za zdravlje u provedbi uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti obavlja sljedeće poslove:

1. prati provedbu i obavlja nadzor nad provedbom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti u području obveznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite;
2. usuglašava stavove o nadležnoj državi osiguranja s nadležnim tijelima drugih država članica;
3. priprema očitovanja i mišljenja iz svog djelokruga radi sudjelovanja u radu radnih tijela Europske komisije;
4. predlaže predstavnike za Revizijski odbor iz redova ministarstva nadležnog za zdravlje i tijela za vezu s područja obveznog zdravstvenog osiguranja te predstavnike za Administrativnu komisiju za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, ministarstvu nadležnom za rad i mirovinski sustav.

Članak 6.

Ministarstvo nadležno za socijalnu politiku i mlade u provedbi uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti obavlja sljedeće poslove:

1. prati provedbu i obavlja nadzor nad provedbom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti u području obiteljskih davanja koja sukladno

posebnom propisu pripadaju u nadležnost ministarstva nadležnog za socijalnu politiku i mlade i području davanja za majčinstvo i istovjetnih davanja za očinstvo;

2. usuglašava stavove o nadležnoj državi osiguranja s nadležnim tijelima drugih država članica;
3. priprema očitovanja i mišljenja iz svoga djelokruga radi sudjelovanja u radu radnih tijela Europske komisije;
4. predlaže predstavnike za Administrativnu komisiju za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti iz redova ministarstva nadležnog za socijalnu politiku i mlade i tijela za vezu s područja obiteljskih davanja i davanja za majčinstvo i istovjetnih davanja za očinstvo, ministarstvu nadležnom za rad i mirovinski sustav.

Članak 7.

(1) Nadležna tijela iz članka 3. ovoga Zakona dužna su izraditi prijedloge akata koji će sadržavati očitovanje o području primjene Osnovne uredbe, kao i očitovanje o dvostranim ugovorima u području socijalne sigurnosti te o znatnim izmjenama u sustavu socijalne sigurnosti i najnižim davanjima.

(2) Ministarstvo nadležno za rad i mirovinski sustav predlaže dio očitovanja o davanjima za starost, invalidskim davanjima, davanjima za ozljede na radu i profesionalne bolesti i davanjima nadživjelim članovima obitelji te o davanjima za nezaposlenost.

(3) Ministarstvo nadležno za zdravlje predlaže dio očitovanja o davanjima za bolest.

(4) Ministarstvo nadležno za socijalnu politiku i mlade predlaže dio očitovanja o obiteljskim davanjima i davanjima za majčinstvo i istovjetnim davanjima za očinstvo.

(5) Objedinjeno očitovanje o području primjene Osnovne uredbe dostavit će ministarstvo nadležno za rad i mirovinski sustav Europskoj komisiji.

(6) Očitovanje o dvostranim ugovorima i očitovanje o izmjenama u sustavu socijalne sigurnosti izradit će se u okviru djelokruga Međuresorne radne skupine.

III. NADLEŽNE USTANOVE

Članak 8.

(1) Nadležne ustanove su javne ustanove u djelokrug kojih, u skladu s posebnim zakonom pripada provedba prava iz grana socijalne sigurnosti navedenih u odredbi članka 3. Osnovne uredbe.

(2) Nadležne ustanove za provedbu uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i ovoga Zakona su: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Središnji registar osiguranika.

Članak 9.

(1) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje je nadležna ustanova za davanja za starost, invalidska davanja i davanja nadživjelim članovima obitelji te davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti iz mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti, kao i za obiteljska davanja (doplatak za djecu).

(2) Sukladno nadležnosti za davanja iz mirovinskog osiguranja prema uredbama EU za koordinaciju određenoj stavkom 1. ovoga članka, a radi primjene članka 48. Provedbene uredbe, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje kao ustanova za kontakt provodi postupak revizije sažetka svih odluka o pravu na davanja iz svih država članica uključenih u postupak u roku od 3 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za reviziju.

(3) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje također je nadležna ustanova za određivanje zakonodavstva o socijalnoj sigurnosti koje se primjenjuje prema uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.

(4) Kao ustanova nadležna za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obavlja sljedeće poslove:

- provodi upravni postupak radi donošenja odluke o zakonodavstvu države članice koje se primjenjuje na osiguranika;
- primjenjuje u pojedinačnim slučajevima odredbu članka 16. Osnovne uredbe u skladu s uredbama EU za koordinaciju i sporazumima koje je sklopilo nadležno ministarstvo ili Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, po ovlaštenju nadležnog ministarstva s nadležnim tijelima ili službama država članica Europske unije;
- izvještava o provedenom postupku tijela za vezu u državama članicama Europske unije na propisanim tiskanicama za vezu;
- dostavlja rješenja i obavijesti o određivanju zakonodavstva koje se primjenjuje drugim nadležnim ustanovama u Republici Hrvatskoj te izvještava nadležna tijela;
- pruža administrativnu pomoć nadležnim ustanovama drugih država članica Europske unije;
- usuglašava stavove o nadležnoj državi osiguranja s nadležnim ustanovama drugih država članica.

(5) U slučaju kada su ispunjeni uvjeti da se prema uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na osiguranika primjenjuje hrvatsko zakonodavstvo o socijalnoj sigurnosti, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, na zahtjev poslodavca ili osiguranika, odlučuje na tiskanici propisanoj odlukom Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti. Uz tiskanicu izdaje se uputa o pravnom lijeku.

(6) U slučaju primjene odredbi članaka 13. ili 16. Osnovne uredbe, kao i u slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje odluke na tiskanici iz prethodnog stavka, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje donosi rješenje u upravnom postupku.

(7) U slučajevima iz stavka 5. ovoga članka, zahtjev se može smatrati urednim kada Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje od podnositelja zahtjeva i nadležne ustanove države članice Europske unije zaprimi kompletirane podatke neophodne za dovršavanje postupka.

(8) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje vodi evidenciju o osobama i činjenicama na koje se odnose stavci 3. i 4. ovoga članka.

Članak 10.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje je nadležna ustanova za davanja za bolest i davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo te davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Članak 11.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je nadležna ustanova za davanja za nezaposlenost.

Članak 12.

(1) Središnji registar osiguranika je nadležna ustanova i tijelo za vezu za davanja za starost, invalidska davanja i davanja nadživjelim članovima obitelji u okviru obveznog mirovinskog osiguranja temeljenog na kapitaliziranoj štednji.

(2) Središnji registar osiguranika je ujedno i pristupna točka za elektroničku razmjenu podataka između nadležnih ustanova država članica u sustavu socijalne sigurnosti (*EU Access Point*).

(3) Kao pristupna točka Središnji registar osiguranika obavlja sljedeće poslove:

- priprema sustav elektroničke razmjene podataka u sustavu socijalne sigurnosti;
- priprema Protokol o obavljanju poslova pristupne točke;
- daje preporuke za poboljšanje sustava elektroničke razmjene;
- dizajnira sustav elektroničke razmjene u sustavu socijalne sigurnosti;
- predlaže kontakt osobe za elektroničku razmjenu podataka.

IV. TIJELA ZA VEZU

Članak 13.

(1) Tijela za vezu u smislu članka 1. stavka 1. točke (b) Provedbene uredbe su središnja tijela nadležnih ustanova, odnosno njihove jedinice za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti.

(2) Poslovi tijela za vezu su:

1. davanje stručnih mišljenja nadležnim tijelima o pitanjima iz svoga djelokruga;

2. suradnja s tijelima za vezu drugih država članica sa svrhom provedbe uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti te izvještavanje nadležnih tijela o uspostavljenoj suradnji;
3. sudjelovanje u sklapanju dopunskih sporazuma za provedbu uredbi EU za koordinaciju, odnosno sklapanje tih sporazuma po ovlaštenju nadležnog tijela;
4. usuglašavanje stavova o nadležnoj državi osiguranja s tijelima za vezu drugih država članica;
5. sudjelovanje u radu Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, Tehničke komisije, Savjetodavnog odbora, Revizijskog odbora te njihovih stručnih odbora i radnih tijela, na prijedlog nadležnih tijela;
6. prosljeđivanje zahtjeva i podnesaka iz područnih ustrojstvenih jedinica u države članice Europske unije, te zahtjeva i podnesaka iz država članica Europske unije u područne ustrojstvene jedinice u sklopu ustanove nadležne za rješavanje o pravima na osnovi uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.

V. NADLEŽNOST POREZNE UPRAVE

Članak 14.

(1) Nadležno tijelo za područje doprinosa za obvezna osiguranja je ministarstvo nadležno za financije - Porezna uprava, koje sudjeluje u međunarodnom postupku za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti na području određivanja zakonodavstva koje se primjenjuje i povrata doprinosa posredstvom tijela za vezu nadležnog za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje.

(2) Porezna uprava ministarstva nadležnog za financije obavlja poslove prikupljanja i povrata doprinosa u skladu s Osnovnom i Provedbenom uredbom te u skladu s odlukama Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ili zahtjevima tijela za vezu drugih država članica koje joj Zavod proslijedi. Moguću prepisku s tijelima za vezu drugih država članica nadležnima za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje, Porezna uprava obavlja također posredstvom Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

VI. MEĐURESORNA RADNA SKUPINA

Članak 15.

(1) Međuresorna radna skupina predstavlja osnovni oblik suradnje između nadležnih tijela i nadležnih ustanova u području koordinacije sustava socijalne sigurnosti.

(2) U radu Međuresorne radne skupine sudjeluju predstavnici nadležnih tijela i nadležnih ustanova u području koordinacije sustava socijalne sigurnosti.

(3) Međuresorna radna skupina obavlja sljedeće poslove:

- prati provedbu i daje preporuke za provedbu uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti;
- koordinira aktivnosti prema radnim tijelima Europske komisije;

- usklađuje objedinjena mišljenja i očitovanja na prijedloge tumačenja odredaba uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti;
- daje preporuke za izradu zahtjeva za tumačenjem pojedinih odredaba uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti;
- daje smjernice za primjenu relevantne pravne stečevine u sustavu socijalne sigurnosti;
- koordinira aktivnosti vezane za sudjelovanje u izradi izmjena i dopuna, odnosno izradi novih pravila o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti;
- prati sudsku praksu Suda Europske unije i sudsku praksu nacionalnih sudova;
- koordinira izradu i objedinjava prijedloge očitovanja o davanjima, očitovanja o dvostranim ugovorima i očitovanja o izmjenama u sustavu socijalne sigurnosti;
- daje preporuke za izradu projekata u sustavu socijalne sigurnosti i preporuke za sudjelovanje u edukativnim programima radi postizanja učinkovitosti pri provedbi uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti;
- prati rad pristupne točke za elektroničku razmjenu podataka u sustavu socijalne sigurnosti (*EU Access Point*).

Članak 16.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovom odredbom određena je svrha Zakona, pa je tako propisano da se Zakonom utvrđuju nadležna tijela, nadležne ustanove i tijela za vezu, te zadaće nadležnih tijela, ustanova i tijela za vezu u provedbi uredbi Europske unije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti. Također osniva se Stalna međuresorna radna skupina za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, koja je, kao osnovni oblik suradnje u području koordinacije sustava socijalne sigurnosti u postupku pregovora o pristupanju Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Europskoj uniji bila osnovana odlukom Vlade Republike Hrvatske. S obzirom da su zadaće Međuresorne radne skupine bile propisane navedenom Odlukom Vlade Republike Hrvatske u pripremnom razdoblju do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, ovom se odredbom propisuje djelokrug Međuresorne radne skupine nakon pristupanja. I konačno, svrha Zakona je i uređivanje načina sudjelovanja predstavnika hrvatskih nadležnih tijela i tijela za vezu u tijelima i stručnim odborima Europske komisije nadležnima za pitanja s područja koordinacije sustava socijalne sigurnosti.

Uz članak 2.

Odredba ovoga članka tumači osnovne pojmove ovoga Zakona, te se tako navodi koje su sve uredbe o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti u primjeni, a navodi se također kako se Zakon odnosi i na sve buduće izmjene i dopune uredbi, kojima se njihova primjena proširuje. Također se, po uzoru na tekst uredbi za koordinaciju uvode pojmovi osnovne i provedbene uredbe, a tumači se i sam pojam koordinacije sustava socijalne sigurnosti, radi pojašnjenja područja na koje se odnose europske uredbe i odredbe Zakona.

Uz članak 3.

Ovom se odredbom propisuju nadležna tijela za provedbu uredbi i Zakona po područjima. Naime, s obzirom da se uredbe odnose na područje mirovinskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, osiguranja za vrijeme nezaposlenosti i obiteljska davanja, potrebno je odrediti nadležna tijela za provedbu istih. U Republici Hrvatskoj su za spomenuta područja određena nadležna tijela nacionalnim zakonodavstvom, tako da će ista tijela biti nadležna i prema uredbama EU o koordinaciju sustava socijalne sigurnosti - ministarstvo nadležno za rad i mirovinski sustav bit će nadležno tijelo za mirovinsko osiguranje i osiguranje za vrijeme nezaposlenosti, ministarstvo nadležno za zdravlje bit će nadležno tijelo za obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu, a ministarstvo nadležno za socijalnu politiku i mlade bit će nadležno za obiteljska davanja te davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo. Međutim, uredbe sadrže i jedno specifično područje, a to je određivanje zakonodavstva koje će se primjenjivati u pojedinačnim slučajevima, pa je za to područje potrebno odrediti jednu od nadležnih ustanova, a isto tako i nadležno tijelo. S obzirom da će nadležna ustanova za zakonodavstvo koje će se primjenjivati u pojedinačnim slučajevima biti Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, a ministarstvo nadležno za rad i mirovinski sustav vrši nadzor nad radom te ustanove, to će ministarstvo preuzeti i nadzor nad poslovima određivanja zakonodavstva koje se primjenjuje. Također, isto ministarstvo preuzet će poslove koordinatora za cjelokupno područje koordinacije sustava socijalne sigurnosti, s obzirom na činjenicu da i Stalna međuresorna radna skupina za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti djeluje u okviru tog ministarstva.

Uz članak 4.

Ovom odredbom propisuju se zadaće ministarstva nadležnog za rad i mirovinski sustav u provedbi uredbi. To će ministarstvo pratiti provedbu i obavljati nadzor nad provedbom uredbi u području određivanja zakonodavstva koje se primjenjuje, području mirovinskog osiguranja i u području prava po osnovi nezaposlenosti, sklapati dopunske sporazume s nadležnim tijelima drugih država članica za provedbu uredbi EU o koordinaciju kada je to potrebno, odnosno prema potrebi ovlastiti tijelo za vezu za sklapanje takvog sporazuma, uspostavljati suradnju između nadležnih tijela i nadležnih ustanova u području socijalne sigurnosti, izrađivati i koordinirati pripremu očitovanja i mišljenja radi sudjelovanja u radu radnih tijela i stručnih odbora Europske komisije, pratiti rad pristupne točke za elektroničku razmjenu podataka, sudjelovati u radu Administrativne komisije i Savjetodavnog odbora, te njihovih radnih tijela, kao i objedinjavati prijedloge drugih nadležnih tijela koja predlažu predstavnike za Administrativnu komisiju, Revizijski odbor i Tehničku komisiju te njihova radna tijela.

Uz članak 5.

Ovom odredbom propisuju se zadaće ministarstva nadležnog za zdravlje u provedbi uredbi. To će ministarstvo pratiti provedbu i obavljati nadzor nad provedbom uredbi u području obveznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite, zatim usuglašavati stavove o nadležnoj državi osiguranja s nadležnim tijelima drugih država članica, pripremati očitovanja i mišljenja iz svog djelokruga radi sudjelovanja u radu radnih tijela Europske komisije i predlagati Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava predstavnike za Revizijski odbor, Administrativnu komisiju i radna tijela.

Uz članak 6.

Ovom odredbom propisuju se zadaće ministarstva nadležnog za socijalnu politiku i mlade u provedbi uredbi. Ministarstvo će pratiti provedbu i obavljati nadzor nad provedbom uredbi u području obiteljskih davanja i davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo, usuglašavati stavove o nadležnoj državi osiguranja s nadležnim tijelima drugih država članica, pripremati očitovanja i mišljenja iz svog djelokruga radi sudjelovanja u radu radnih tijela Europske komisije i predlagati Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava predstavnike za Administrativnu komisiju.

Uz članak 7.

Odredbom članka 7. propisuje se obveza izrade prijedloga tzv. deklaracija o davanjima, koje će pripremati nadležna tijela, a donosit će se na razini ministarstva nadležnog za rad i mirovinski sustav. Riječ je o deklaracijama iz odredbe članka 9. Osnovne uredbi, koje su države članice dužne dostavljati Europskoj komisiji jednom godišnje, a izradu deklaracija koordinirat će Međuresorna radna skupina.

Uz članak 8.

Ovom se odredbom određuju nadležne ustanove za provedbu uredbi EU o koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, a to su: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Središnji registar osiguranika.

Uz članak 9.

Odredbom članka 9. određuje se Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: HZMO) kao nadležna ustanova za davanja za starost, invalidska davanja i davanja nadživjelim članovima obitelji te davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti iz mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti, kao i za obiteljska davanja (doplatak za djecu).

U odnosu na primjenu članka 48. Provedbene uredbe kojim je predviđena mogućnost revizije sažetka svih odluka država članica o pravu na mirovinu u individualnom slučaju, s obzirom da takav institut ne postoji u domaćem zakonodavstvu, određuje se rok od tri mjeseca po uzoru na većinu država članica Europske unije, jer se radi o postupku koji treba provesti u međusobnom dogovaranju između tijela za vezu različitih država članica.

Ovom se odredbom ista ustanova također određuje kao nadležna ustanova za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na radnike i samostalne djelatnike prema uredbama, a čije odluke se primjenjuju na sve obveze i prava koje osoba ima u sklopu hrvatskog sustava socijalne sigurnosti. Prvenstveno se propisuje da će HZMO donositi odluku na tiskanici koja je propisana od strane Administrativne komisije za koordinaciju socijalne sigurnosti (sada je to tiskanica A1) u skladu s odredbama Glave II. Osnovne uredbe. Potvrda A1 ima svojstvo potvrde također i prema članku 160. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine broj 47/2009), s obzirom da se A1 evidentira u registru nakon izdavanja, kao i s obzirom na to da se za A1 prikuplja dokumentacija radi određivanja uvjeta za izdavanje te potvrde i utvrđivanja potrebnih podataka kojima HZMO ne raspolaže. Uz propisanu tiskanicu HZMO će priložiti uputu o pravnom lijeku. S obzirom da prikupljanje dokumentacije može uključivati i prepisku s nadležnim ustanovama drugih država članica, u stavku 6. definira se pojam uredno podnesenog zahtjeva. U slučaju da nisu ispunjeni uvjeti za odobravanje izaslanja i izdavanje potvrde A1, HZMO donosi negativno rješenje. HZMO će provoditi upravni postupak radi donošenja odluke o zakonodavstvu države članice koje se primjenjuje na radnike i samostalne djelatnike u slučaju primjene članka 13. Osnovne uredbe, koji se odnosi na zaposlenje ili obavljanje samostalne djelatnosti u dvije ili više država, kao i u slučaju primjene članka 16. Osnovne uredbe, koji se odnosi na iznimke od pravila primjene zakonodavstva i čija primjena ovisi o suglasnosti nadležnih tijela ili ustanova druge države članice, kao i o dopunskim sporazumima koje u skladu s člankom 4. sklapa nadležno tijelo, ili HZMO po ovlaštenju nadležnog tijela, te se u slučajevima iz spomenutih članaka predviđa donošenje rješenja u upravnom postupku. O odluci nakon provedenog postupka HZMO će izvještavati tijela za vezu država članica Europske unije na propisanim tiskanicama za vezu. HZMO će, u okviru tih poslova, pružati administrativnu pomoć nadležnim ustanovama drugih država članica EU, a vodit će i registar o izaslanim osobama.

Uz članak 10.

Ovom odredbom određuje se Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje kao nadležna ustanova za davanja za bolest i davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo te davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Uz članak 11.

Ovom odredbom određuje se Hrvatski zavod za zapošljavanje kao nadležna ustanova za davanja za nezaposlenost.

Uz članak 12.

Odredbom članka 12. određuje se da je Središnji registar osiguranika ujedno nadležna ustanova i tijelo za vezu za davanja za starost, invalidska davanja i davanja nadživjelim članovima obitelji u okviru mirovinskog osiguranja temeljenog na kapitaliziranoj štednji. Nadalje, ista odredba potvrđuje da je Središnji registar osiguranika i pristupna točka za elektroničku razmjenu podataka između nadležnih ustanova država članica u sustavu socijalne sigurnosti (*EU Access Point*), kao što je određeno Odlukom Vlade Republike Hrvatske.

Kao pristupna točka Središnji registar osiguranika obavljat će poslove pripreme sustava elektroničke razmjene podataka u sustavu socijalne sigurnosti, pripremati Protokol o obavljanju poslova pristupne točke, davati preporuke za poboljšanje sustava elektroničke razmjene, dizajnirati sustav elektroničke razmjene u sustavu socijalne sigurnosti i predlagati kontakt osobe za elektroničku razmjenu podataka.

Uz članak 13.

Odredbom članka 13. propisani su poslovi tijela za vezu, pa se tako određuje da tijela za vezu surađuju s tijelima za vezu drugih država članica, sudjeluju u sklapanju dopunskih sporazuma za provedbu uredbi za koordinaciju, usuglašavaju stavove o nadležnoj državi osiguranja s tijelima za vezu drugih država članica, predstavnici tijela za vezu sudjeluju u radu radnih tijela Administrativne komisije, Tehničke komisije, Savjetodavnog odbora, Revizijskog odbora te njihovih stručnih odbora i radnih tijela, a na prijedlog nadležnog Ministarstva, te prosljeđuju zahtjeve i podneske iz područnih ustrojstvenih jedinica u države članice. Također se određuje da poslove tijela za vezu obavljaju osnovane jedinice za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti.

Uz članak 14.

Odredbom članka 14. određuje se koje je tijelo nadležno za područje doprinosa za obvezna osiguranja u okviru koordinacije sustava socijalne sigurnosti. To je Ministarstvo financija - Porezna uprava, koja će, kao tijelo nadležno za područje doprinosa za obvezna osiguranja prema nacionalnom zakonodavstvu, sudjelovati i u međunarodnom postupku za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti na području određivanja zakonodavstva koje se primjenjuje i povrata doprinosa posredno, putem tijela za vezu nadležnog za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje (Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje).

Poslove prikupljanja i povrata doprinosa Porezna uprava će obavljati sukladno odredbama Osnovne i Provedbene uredbe, odlukama Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i zahtjevima tijela za vezu drugih država članica.

Uz članak 15.

Odredbom članka 15. propisuju se poslovi Međuresorne radne skupine, koji se donekle razlikuju od poslova koji su bili propisani odlukom Vlade Republike Hrvatske kojom je Međuresorna radna skupina osnovana. Naime, poslovi Međuresorne skupine tijekom postupka pregovora o pregovaračkom poglavlju 2, obavljani su, prema zahtjevima Europske komisije, a nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, ista Međuresorna skupina obavljat će poslove određene uredbama (kako Osnovnom, tako i Provedbenom uredbom), a predmetni poslovi su taksativno navedeni ovom odredbom.

Uz članak 16.

Ovom se odredbom propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.